

Näringsdepartementet

Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 ESKILSTUNA

Kopia för kännedom

ENERGIMARKNADSINSPEKTIONEN
Ank. 2010-07-01
D/Dnr 00-10-102012

Uppdrag att utreda frågor angående övervakning och transparens på elmarknaden

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Energimarknadsinspektionen att beskriva och analysera aktuella frågor angående övervakning och transparens på elmarknaden.

I uppdraget ingår att analysera om det finns behov av förändringar beträffande information till företag och konsumenterna om elproduktion och prisutveckling. I uppdraget ingår vidare att överväga om det finns behov av förändringar av myndigheternas övervakning av elmarknaden. Vid behov ska förslag till författningsändringar, t.ex. vad gäller kraven enligt ellagen, eller andra åtgärdsförslag lämnas.

Energimarknadsinspektionen ska i genomförandet av uppdraget samråda med Konkurrensverket, Affärsverket svenska kraftnät och berörda intressenter. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 november 2010. Uppdraget kan enligt särskild överenskommelse mellan företrädare för Regeringskansliet (Näringsdepartementet) och myndigheterna rapporteras vid annan tidpunkt än vad som här angivits.

Skälen för regeringens beslut

Råkraftmarknaden är en oligopolistisk marknad med ett fåtal stora producenter. De tre stora kraftproducenterna har en likformig produktionsmix bestående av i första hand kärnkraft och vattenkraft. Sverige har i dag totalt 10 kärnkraftsreaktorer fördelade på tre platser. I Ringhals finns fyra reaktorer, i Forsmark finns tre och i Oskarshamn tre. Vattenfall är största ägare med 70 procent av ägandet i Ringhals och 66 procent av ägandet i Forsmark. Eon är majoritetsägare i Oskarshamn med en andel på 55 procent och Fortum är minoritetsägare i Forsmark

med 22 procent av ägandet och med 43 procent av ägandet i Oskarshamn.

Det finns en risk för att bland annat samägandet av kärnkraftsreaktorerna kan misstänkas begränsa konkurrensen mellan de stora kraftföretagen. Regeringen utsåg därför under 2008 förhandlare som i överläggningar med bolagen har prövat alternativa sätt att lösa upp detta samägande. Den 15 april 2010 meddelade förhandlarna att det saknas förutsättningar att nå en lösning som är godtagbar för samtliga parter. Regeringen anser dock att förtroendefrågan kvarstår och att arbetet med att hitta åtgärder för att stärka förtroendet bör fortskrida, till exempel genom att skapa branschetiska regler för att öka transparensen och minska risken för att samägandet ska kunna leda till, eller misstänkas leda till, konkurrensbegränsande effekter.

Mot bakgrund av utfallet i förhandlingarna om samägandet av kärnkraften, men också den situation som uppstått på elmarknaden under den gångna vintern och de diskussioner som förts om produktionsplanering och elprisutveckling önskar regeringen få belyst om det även finns andra vägar att uppnå en ökad transparens och ökad förtroende för elmarknaden. I detta sammanhang bör noteras det arbete som Energimarknadsinspektionen utför tillsammans med övriga nordiska tillsynsmyndigheter och som omfattar att granska den nordiska råkraftsmarknaden i syfte att analysera de bakomliggande faktorerna till vinterns pristoppar.

På regeringens vägnar

Maud Olofsson

Eva Centeno López

Kopia till

Konkurrensverket
Affärsverket svenska kraftnät
Statens energimyndighet